

Megélhetését a város legüribbnak számító vendéglőjében, az egykori New Yorkban igyekezett előttemteni.

„Minden este ott zongoráztam mindaddig, amíg erről tudomást szereztek a tanárain. Egy hosszú, hajnalba nyúló pártgyűlésen elítéltek, mondván, hogy kommunista ifjú nem zenélhet vendéglőben. Dekadensnek neveztek, és eltanácsoltak az órákról” – mondja. Túlbugzó oktatói ekkor még nem is tudták, hogy sörkertekben is zenélt, majd megnyitása után, a Fő tér luxuskávéházában, a Bukarest Bárban biztosította a meghitt hangulatot. A fiatalember „dekadenciája” itt nem ért véget, Kerestély Zsolt ennél is lennebb „csúszott”: a szófiai Aurora cirkusz igazgatójának meghívására bolgár artistákkal kezdett turnézni. Esténként százalékos gázsiért ült zongora mellé egy olyan időszakban, amikor a jobb fizetések szinte el sem érték a havi ezret. Ebből vásárolta a tyúkrázdáját, ahogy a lányfogó motorkerékpárját nevezték.

Mindeközben a „magasröptű” proletkultvárosoknak is igyekezett eleget tenni, hisz karmesterként aktivált a vasutasok klubjában, a Herbák bőrgyárban, az egyetemisták zenekarát vezette, miközben zongorákat hangolt, iskolákban oktatott. A legtöbbet mégis az újonnan felfedezett szakmájából, a fényképezésből kereste. Nappal az egyetemen, gyárakban, iskolákban, óvodákban fotózott szépen beállított, mosolygós arccal, éjjel meg otthon hívta elő a filmet. Így ismerte meg leendő feleségét, a Babeş-Bolyai angol szakát végző Roxanát. Közben telt-múlt az idő, és Kerestély Zsolt harmadjára is jelentkezett az egyetemre. Az ismert okok miatt ezúttal sem vették fel.

„Látva, hogy minden tanítványom már bejutott, sőt egyesek már a másodéven is túl voltak, némi biztatásra elhatároztam, hogy kihallgatásra jelentkezem a tanügyminisztériumban. Arra kértem őket, kérdezzék meg, hányasra sikeredett a felvételi vizsgám. Ha nem tízesre, nem kérek semmit. De ha igen, lépjenek közbe, és ne tegyék tönkre az álmaimat csak azért, mert apám pap. Három hét múlva értesítettek, hogy felvettek az egyetemre. Így végre 1958 késő őszen immár hivatalosan is elkezdhettem az egyetemet.” Nem sokkal miután hivatalosan is betette a lábát a konzervatóriumba, az ifjú tehetséget befogták dolgozni. Asszisztensként tevékenykedett, a pedagógiai főiskolán első- és másodéveseket korrepetált. Huszonkilenc esztendősen 1963 nyarán végre elballaghatott az egyetemről.

A román könnyűzene házi szerzője

A konzervatórium elvégzése után az élet Bukarestbe vetette Kerestély Zsoltot. Kapva Francisc Munteanu filmrendező évekkal azelőtti ajánlatára a fővárosba költözött. Kettejük barátsága még Zsolt válságos időszakában kezdődött, amikor az egyetemre járó egyetemen kívüli hallgató Nagyszébenben, az azóta lebontott Veneția nevű nyárikertben játszott.

„Felajánlotta, költözzek Bukarestbe, és dolgozzak vele a bufteai stúdióban. A trükkfelvételekhez használt kartondíszletet készítettük. Szép munka volt, de fárasztó. Reggel vitt az autó, este hozott” – emlékszik vissza az első bukaresti munkahelyére, amit hamarosan az akkor még egy céget képező rádió-televízióra váltott. Itt zenei rendezőként és hangmérnökként dolgozott, de közben a zongorát sem hagyta porosodni. Szabadidejében nagy szerelmének, a dalszerzésnek hódolt. Az elején klasszikusok verseit zenésítette meg, majd amikor megismerkedett az akkor kibontakozó román könnyűzene 1960-as évekbeli krémjével, belekezdett „az igazi zeneszerzésbe”.

Az akkori egyetlen és rendkívül rangos tehetségkutató, a Steaua fără nume címűn, ő a szó szoros értelmében névtelen csillag maradt – ugyanis hangszerelőként kezdte. Nem sokkal később, 1965-ben következett a már említett „első lépés”, amelylyel valósággal berobbant a szakmába. És ezzel együtt a köztudatba. Pedig már akkor megvoltak és ontották magukból a slágereket a hazai könnyűzene legjobb zeneszerzői. Ely Roman, Aurel Giroveanu, Radu Șerban, Nicolae Kirkulescu nemcsak példaképei voltak, de rövid időn belül tisztelői is. Lehetek is, mert hamarosan Kerestély Zsoltnak is kialakult a „kuncsaftköre”.

„Több mint hatszáz dalt szerztem, és talán nincs is olyan romániai énekes, akinek ne dolgoztam volna. Azaz van, Doina Badea. De ő is csak azért, mert a ’77-es földrengéskor meghalt, így már nem jött össze a rég tervezett együttműködés.” A legtöbb sláger a hazai könnyűzene három nagy dívájának, Angela Simileának, Mirabela Dauernek és Corina Chiriának „szállította”. De írt a kor neves opera- és operetténekeinek, Ludovic Spiessnek, Elvira

Cârjének, Dorin Teodorescunak, Daniela Vlădescunak, Valentin Teodoreanunak és sok másnak. Ugyanígy a szövegírók legjobbjával volt alkalma dolgozni. Nina Cassian, Eugen Rotaru, Carmen Vlad Aldea, Marian Stere, Narcis Avădanei csak néhány a több tucatnyi közül.

Nemzedékek „háborúja”:

a régiiek leénekelik a maiakat

Beszélgetésünk óhatatlanul átsiklik a „bezzeg, a mai fiatalok” felütésű fejezethez. Mert mondjon bárki bármit, azért a ma sztárolt dívákat és macsókat mégsem lehet összehasonlítani Corina Chiriacal, Aurelian Andreescuval, Mirabela Dauerrel, Margareta Păslaruval, Angela Simileával, Dan Spătaruval, Stela Enachéval. „A régiiket behunyt szemmel is meg lehetett ismerni a hangjukról, volt egyéni stílusuk, előadásmódjuk. Állítólag még mindig jó a hallásom, de a maiakat alig-alig tudom megkülönböztetni, annyira egy lére mennek. Tisztelet a kivételnek!” Utóbbiak közé sorolja Paul Surugiut, művésznevéen Fuego, akinek Kerestély már az első intonációja után szép pályát jósolt. Mint mondja, a tordai fiú néhány évvel ezelőtt hosszas vonatozás után édesanyjával állított be Floreasca úti lakására. „Azt mondták, keresnek egy zeneszerzőt. Énekelt is valamit... A hangja képzetlen volt, a román nyelvet pedig jellegzetes erdélyi tájszóval beszélte. De már akkor láttam, hogy ebből a jóérzésű, tehetséges fiúból, ha képezi magát, remek előadó lehet. És nem csalódtam benne!” – büszkélkedik felfedezettjével, akinek az évek során több tucat dalt írt.

A magyarok elhanyagolták, a románok szerették

Az erdélyi magyar idősebb nemzedék képviselői közül ki ne hallotta vagy akár dúdolta volna együtt Dan Spătaruval a Să nu te joci cu dragostea, Corina Chiri-

ackal a Cine, cine poate ști? dalt vagy Kiss Évával a Tăcutele iubiri című romantikus slágert? Amikor a bő hatszáz közül a kedvenc daláról próbálom faggatni, Kerestély Zsolt többet is felsorol; a toplista élén a ’70-es évek óta rendületlenül a Copacul áll, amely Aurelian Andreescu előadásában vált közkedvelt slágerré. A mindössze 44 évesen távozott bársonyos hangú énekes után sokan próbálkoztak a dallal, legutóbb Fuego „fedezte fel” magának. A musical beütésű szerzeménynek Józsa Erika fordításával elkészült a magyar változata is, azt Tamás Gábor tette ismertté.

➔ **Annak dacára, hogy sem a hazai, sem az anyaországi magyar előadók nem tolongtak Kerestély Zsolt stúdiója előtt, egy nagylemezre való anyag mégis kikerült a zongorájából.**

Annak dacára, hogy sem a hazai, sem az anyaországi magyar előadók nem tolongtak Kerestély Zsolt stúdiója előtt, egy nagylemezre való anyag mégis kikerült a zongorájából. A Mesevilág című bakeliten a 70-es évek többé vagy kevésbé felfuttatott énekesei – név szerint Kiss Éva, Győri Klára, Rodica Popa, Gagyi Réka, Gina Pătrașcu és Farkas András – énekelik a szerző Józsa Erika által magyar nyelvre „átültetett” dalait. Nem tudom nem megkérdezni, milyen érzés a magyarságát mindvégig büszkén vállaló székelyföldi származású alkotónak, hogy a románok százszor jobban értékelik, mint a magyarok.

„Úgy vagyok ezzel, ahogy Bölöni László. Azzal a különbséggel, hogy Laciról a magyarok még írnak ezt-azt, rólam szinte soha” – vágja rá párhuzamot vonva a maga és a neves labdarúgó

közt. És tényleg így van: az utóbbi években született magyar nyelvű szakmunkák egyike sem tesz említést arról, amit Kerestély Zsolt a romániai könnyűzene világában képvisel. Nyomban hozzá is teszi, mindez őt csöppet sem bosszantja, mert lelkiismerete nyugodt: nem csak a gyermekeit, a feleségét is megtanította magyarul. És különben is, ő békés ember, aki sem másokat, sem magát nem emészti. Ha mindenki olyan lenne, mint ő, a földkerekségen seholy nem lenne háború, szokta mondogatni.

„A zenének nincs nemzetisége. Amikor leülök a zongorához, mindig a szeretetet igyekszem árasztani. És ebből jutott bőven mindenkinek. Mármost akinek szüksége volt vagy van rá.” És mindez nem maradt viszonzatlan: magyarsága miatt egyetlen egyszer söpörték félre a mamaiai fesztiválon, amúgy határtalan az a szeretet, amellyel a román pályatársak körülveszik. Oana Georgescu Jolt Kerestély – o viață pentru cântec (Kerestély Zsolt – egy élet a dalért) címmel könyvet írt róla, tíz évvel ezelőtt énekesek serege köszöntötte 75. évfordulóján a főváros legnagyobb termében, a több mint négyezer férőhelyes, zsúfolásig megtelt Sala Palatulului.

A pályatársak, előadók, szövegírók az idén is gondoskodtak a születésnap meglepetéséről. Ezúttal Bukarest szívében, a hadsereg Győzelem úti Márvány tereben ünnepelték szeretett zeneszerzőjüket – ezúttal is alkalomhoz illően, teltház koncerttel. Az 85 de ani de viață – 7 decenii de cântec (85 életév – 7 évtized ének) című előadáson egy híján húsz szólóista lépett színpadra, és adott elő Kerestély-slágereket. Az ünnepelt egy erre az alkalomra írt Povești sentimentale című zongora-szóloalbummal „válaszolt” és mondott köszönetet dalai tolmácsolójának és közönségének. Nem hagyhatja ki, hogy beszélgetésünk alatt ne üljön billentyűk mellé, és az életéről komponált csodálatos szerzeményt ne játssza le. „Ennek nincs szövege, és talán nem is lesz. Még egy botfülű is hallja, érti, érzi, hogy a dal egy időnként felpörgő, máskor lelassuló életútról szól” – jellemzi legújabb zenei kompozícióját Kerestély Zsolt, akinek munkásságát fia, András viszi tovább.

A díjakat, elismeréseket a rá jellemző szerénységgel, egyetlen legyintéssel jellemzi. Tiszta szerencse, hogy zenehallgatás közben bőven jut időm a polcon, falakon körülnézni, és megcsodálni egyik-másik kitudótest, plakátot, oklevelet, aranylemezt. A legszembetűnőbb a Ion Iliescu volt államfő kézjegyével ellátott elnöki kitudótest, a 2004-ben adományozott kulturális lovagrend. Számomra viszont ennél is értékesebb a Kerestély életfilozófiáját tömörítő idézet, amelyet, búcsúzásunk előtt az ajándéklemmezre kanyarít: „A sikerhez nem felvonó vezet, lépcsőről lépcsőre magunknak kell kitaposni az utat”. Mind ez nem üres beszéd, főként egy olyan ember tollából, aki ahhoz, hogy a csúcsra érjen és maradjon, legyalogolta a lábait.

A pályatársak, előadók, szövegírók az idén is gondoskodtak a születésnap meglepetéséről